

Búnaðarvinnan má gerast meiri fjølbroytt

Tað er av størsta týðningi, at jarðarlógin verður endurskoðað og ein nýggjur strukturpolitikkur verður lagdur og fylgdur segði Hanus Vardum, búnaðarráðgevari m. a. í røðu síni í útvarpinum gamlaárskvøld

Vit prenta røðu hansara her:

Tá ið ein skal geva eina meting um, hvussu arbeiðið innan jarðarbrúkið hevur roynst í skjótt farna ár, so má sigast, at ójavnst hevur vagnast.

Tó at stór og gleðilig framstig eru gjørd á so at s'ga øllum jarðarbrúksokjum, so má ásann

fór so ovurhonds nógv upp seinasta ár, og at menn tí hava verið meiri varnir við kraftfóðurgevingin enn vanligt. Nakad av afturgongdini skuldast eisini, at 3 bygdur við góðum mjólk kúum ikki eru taldar við í uppgerðini, av tí at tær hava kki havt

Ti er tað av størsta týðningi, og eg meti tað sum livsneyðugt fyri staetina, at jarðarlógin verður endurskoðað og ein nýggjur strukturpolitikkur verður lagdur og fylgdur ongantíð ov skjótt.

Ognar- og brúksrættið til búnaðarjörðina má fáast í lagi og til frama fyri hesa vinnugrein. Øll búnaðarjörð verður at meta í góðsku og verða lögð til hesa vinnu, uttan at aðrar ætlanir kunnu forkoma eina búaðaruppbygging. Tað er dømi um, at bóndi hevur mest bóin, orsakað av bústaðarbygging, og nýggjur búr veltur fyri heita endurgjald. Eftir bert 12 árum verður nýggi búrurin tkin til sama endamál. Hetta eiga og kúana við ikki hava ráð til.

Sum áður nevnt, so var skurður og klipping um miðal, mjólkakúrtøkan hevði eina litla afturgongd, og er heita álitið fyri innokumøguleikar í dag í jarðarbrúkinum. Tá so er og hevur verið í langa tíð, so kann ein spyrja, um hetta kann halda áfram í einum samfelag, har á øllum økjum krevst meiri og minni framgongd á hvørjum ári. Væl er prisurin á seyðakjøti hækkaður við umleið 50 oyrum til 1 kr. um árið hesi seinnu árin, og sumuleiðis er mjólkaprisurin hækkaður við 38 oyrum í 1973, men tá ið kraftfóðurprisurin í sama tíðar-

ast, at innan t.d. seyðahaldið eru pláss eftir, har úrtøkan er nær bundin av, hvussu veturin og várið royndist til veður, og innan neytahaldið, um summarið kom at roynast gott ella vána terraár.

Seyðarárið var yvirhøvur um miðal, tó var stórur munur á teimum ymsku hagunum. Veturin var lýggjur við litlum káva, men veðrið var ógvulga baldrur ta mesta av tíðini. Í lembingini kom slíkur skerpungur, at litil og eingin gróður var, og hesin lá tað mesta av mei mánaði, soleiðis at tær, ið ikki vóru væl fyrri, mistu mjólkina. Tá neyðuga í at geva seyðinum um várið, soleiðis sum seyðarráðgevarin nevndi heita í einum fyrrilestri her í útvarpinum herfyri, man várð 1973 vera eitt talandi dømi um.

Veðrið, sum fongu hevur verið av hesum vetrinum, hevur verið stak vánaligt fyri seyðin, soleiðis at tilskotsfóður til seyðin, fær óvæð stóran týðning fyri komandi seyðarári.

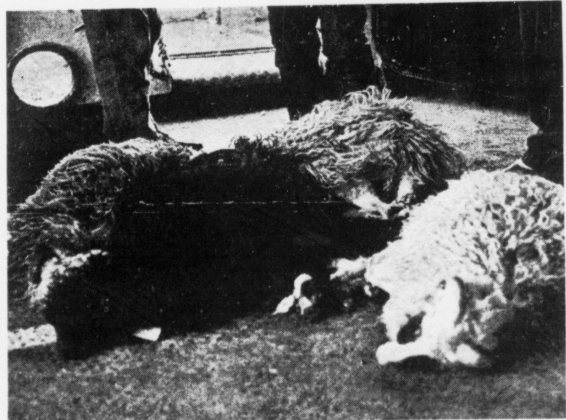
Seyðaprisurin var umleið 16 til 17 krónur fyri kiloði, og er hetta um eina krónu meira enn fyri seinasta ár.

Í neytaeftirliti hava 21 bygdur verið við seinasta ár við tilsamans umleið 500 árskúum. Hetta er ein triðingur av samlaða mjólkanevntalninum. Miðal úrtøkan uppá kúna var í ár 3.476 kg 4% mjólk, og er heita ein afturgongd uppá góðar 150 litrar. Hvør orsökini til hesa afturgongd er, meti eg einahest at vera, at kraftfóðurprisurin

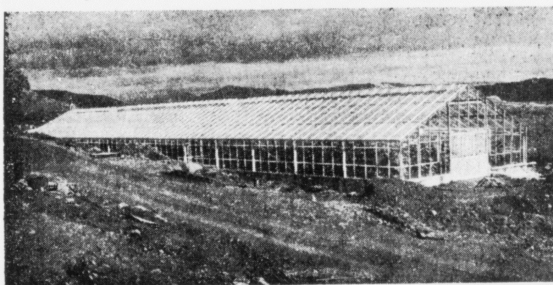
fult efnirlitsár. Besta kúgv'n í ár var nr. 152 Rúna hjá Dánjal Joensen á Kjalnesi og mjólkaði hon 7850 Etrar.

Leiðin í mjólkaframleiðsluni er annars týðulig í tí, at tær stóru neytaskipanirnar eru í seldugum vøkstri, samstundis sum neytaskipanir uppá 1—4 árskýr verður minni. Sum dømi kann nevast, at neytaskipanir uppá 8 kýr og fleiri, fyri 10 árum síð áttu vóru berri, 2, meðan hetta tal í dag er 22.

Burtursæð frá at nakrir fáir búnaðarmenn hava hósarhald afturat, so er álitið hjá hesi stætti neyta- og seyðahald, og tað sigur seg sjálvt, at við so mikilvægt einaáttadari vinnu, kann einhvør broyting annars í samfelagnum fáa álvarsamar fylgjur.

skeiði er hækkaður við umleið 50 pst, og pristalið sjálvt fer við sínum risafeum, so hevur ikki prisurin á jarðarbrúksvør-um fylgt við, og er tí fíggjarliga stóran hjá búnaðarmönnum versnað seinastu tíðina. Verður henda leið at halda áfram, so er

vandi fyri, at innan langa tíð, verða búnaðarmenn ikki at trívast á gørdunum.

Tó at arbeiðið verður fyri, stuðningur og lán givin, at økja um inntøkmøguleikarnar í neyta- og seyðahaldi, so eru hesar framleiðslur so háttad, at tað illa levar seg gera at broyta tær uppá stutta tíð. Eisini her er tørvur á ásetum politikki.

Ynskja vit t.d. verandi tal av bóndagørdum, ella eigur leiðin at verða færr og stórr brúk við verandi framleiðsluheitum, ella er ynskiligt, at mest møguligt fólk fær vinnu í hesi stætti, við at stuðla til meiri fjølbroyttar inntøkmøguleikar. Eg kann kki bara mæla við at

heita á Føroya Jarðarráð, sum kann vera hin mest regulerandi stovnur innan landbúnaðin, sum almennur stuðnings- og lánstovnur, at fáa klárlagt m.a. hesar spurningar, heldur enn at leggja seg út í almennan byggi-politikk. Royndarstöðin sjar tað av stórum týðningi, at vinnan má gerast meiri fjølbroytt, og at hvør einstakur garður fær móguleika til øktar inntøkur, soleiðis at garðurin frá at vera arbeiðspláss fyri eina familju, verður førur fyri at taka fólk í arbeiði.

Fyri tess at kanna øktar inntøkmøguleikar, byrjaði Royndarsøðin í fjør eina royndarrøð við grønmetisvørum í vakstrarhúsi. Tá ið heystingin var liðug í oktober mánaða, høvdu vit fingið 19 kg av tomatum fyri hvønn kvadratmetur, og er hetta eitt ógvuliga gott úrslit, og serstakliga tá ið hugsað verður um, at vit móguleiga kundu fingið ein góðan mánaða longri vakstartíð við at sáa ein mánaða fyrr. Góðskan var avbera góð, og miðalprisurin var kr. 7,40. Samanbera vit við t.d. kalkulasjónir í Noreg, so tora vit ongantíð at rokna við meiri enn 3,50—4,00 kr. Komandi ár verður byrjað ein mánaða fyrr, og verða eisini arbeiði gjørd í samband við aðrar grønmetisvørur úti.

Vónnd er góður móguleiki fyri, at ein her hevur alternativ til øktar inntøkur í landbúnaðinum.

Gott nýggjár.